

RECHTSPRAAK

FNV Bondgenoten/Matrans Marine Services BV

Ontbreken ondertekende authentieke akte cao. Leemte in cao aanvullen middels redelijkheid en billijkheid.

In of omstreeks 1990 heeft Matrans de sjorwerkzaamheden (het vastzetten van lading aan boord van schepen) van het havenbedrijf ECT overgenomen. Daarbij is overeengekomen dat Matrans aan haar sjorders dezelfde arbeidsvoorwaarden diende aan te bieden als die door ECT werden gehanteerd. De aldus in de sjorbedrijven-cao's geïncorporeerde ECT-cao's kenden aanvankelijk onder meer een reguliere salarisschaal voor de functie terminaloperator B1. Omdat die functie vanwege de overdracht van de sjorwerkzaamheden binnen ECT niet meer bestond, is die salarisschaal in de ECT-cao's voor per 1 oktober 2000 of nadien in dienst getreden medewerkers komen te vervallen. Medio 2006 is Matrans als beleid gaan voeren dat de betrokken categorie werknemers die op of na 1 oktober 2000 in dienst waren getreden niet meer de functie – met bijbehorend salaris – van terminaloperator B1 behoorden te hebben, maar de functie van terminaloperator A2, met een minder gunstige salarisschaal. Dit beleid heeft geresulteerd in dienovereenkomstige wijziging van arbeidsovereenkomsten. Een deel van de betrokken werknemers heeft daar (al dan niet noodgedwongen) mee ingestemd. In andere gevallen ging het om een eenzijdige wijziging van de arbeidsvoorwaarden door Matrans. Na onderhandelingen met de vakbond is uiteindelijk een regeling getroffen voor werknemers die vanaf 1 november 2006 in dienst traden van Matrans. Hierdoor is een gat ontstaan tussen de oude afspraken tot 1 oktober 2000 en de nieuwe afspraken. Het geschil betreft de vraag welke salarisschaal voor de betrokken groep werknemers (40 in getal) van Matrans die na 1 oktober 2000 doch voor 1 juli 2007 in dienst zijn getreden in de periode vanaf medio 2006 gold. Matrans stelt zich op het standpunt dat het schaal A2 is. In de visie van FNV is het schaal B1.

Het hof oordeelt als volgt. Uit artikel 3 van de WCAO ('Eene collectieve arbeidsovereenkomst kan slechts worden aangegaan bij eene authentieke of onderhandsche akte.') volgt dat er bij het ontbreken van een desbetreffende akte geen geldige cao bestaat. Omdat vaststaat dat een dergelijke akte ontbreekt, kan het bestaan van een cao in dezen niet worden aangenomen. Het hof stelt voorop dat vanwege het hiervoor vermelde vormvereiste voor cao's, terughoudendheid geboden is bij het aannemen van binding – op grond van maatstaven van redelijkheid en billijkheid – van een partij die over de totstandkoming van een cao heeft onderhandeld, aan een onderhandelingsresultaat dat niet in een (door alle partijen

ondertekende) akte is neergelegd.

Het moet Matrans duidelijk zijn geweest dat FNV niet zou instemmen met een verlaging van de lonen tot schaal A2. Aldus kan voor recht worden verklaard dat Matrans niet gerechtigd was om voor sjorders die tussen 1 oktober 2000 en 1 januari 2007 bij haar in dienst zijn getreden een lagere dan voorheen geldende salarisschaal te hanteren, indien de betrokken werknemers niet welbewust met die lagere salarisschaal hebben ingestemd. Een dergelijke verklaring voor recht is minder omvattend dan hetgeen FNV Bondgenoten heeft gevorderd, aangezien FNV Bondgenoten er geen rekening mee heeft gehouden dat er (mogelijk) werknemers zijn die met de lagere salarisschaal – waarvan niet is gebleken dat die in strijd met de in dit opzicht een hiaat vertonende cao was – hebben ingestemd.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 26-05-2015

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2015:1386

Zaaknummer: 200.141.090/01

Rechters: E.J. van Sandick, R.F. Groos en J.H.W. de Planque

Advocaten: R.A. Severijn en A. van der Kolk

Wetsartikelen: 6:248 BW, 3 WCAO en ECT-cao